

Samenwerken

Verskil hbo met havo

complexere opdrachten
 langere looptijden
 minder begeleiding
 meer pro-actief werken
 andere leeromgeving
 toepassing in verschillende bredere contexten

Gewenst resultaat in het hbo

student werkt samen met anderen aan opdrachten en komt tot resultaten
 student toont initiatief, heeft eigen ideeën, maakt planning

Deelvaardigheden/technieken

samen passende doelen formuleren en een passend werkplan opstellen
 werkafspraken maken en naleven
 taken verdelen
 systematisch werken
 op kansen en bedreigingen inspelen
 creativiteit met realiteitszin combineren
 voor inbreng van anderen openstaan
 eigen ideeën inbrengen
 meningsverschillen en problemen oplossen in de groep
 aan goede sfeer in groep bijdragen
 feedback inzetten
 gezamenlijk verantwoordelijkheid dragen voor proces en resultaat

Gewenst gedrag leerling

zorgt voor passende doelen en een passend werkplan en communiceert helder over doelen en werkplan
 maakt werkafspraken en komt deze na
 zorgt voor heldere taakverdeling
 bewaakt taakverdeling, planning en deadlines
 stelt kansen en bedreigingen vast en speelt hier op in
 is creatief en realistisch bij het aandragen van bruikbare oplossingen
 luistert naar anderen en staat open voor hun inbreng
 draagt met ideeën bij aan het eindproduct
 draagt effectief bij aan het omgaan met meningsverschillen en het oplossen van problemen binnen de groep
 toont belangstelling voor andere groepsleden
 geeft en ontvangt feedback
 neemt verantwoordelijkheid voor proces en resultaat en spreekt ook anderen daarop aan

Aan de slag als individuele docent

- Leer leerlingen samenwerken door bijvoorbeeld te werken met een taakverdeling in de groep, het bijhouden van een logboek en het reflecteren op het (samenwerkings-) proces.
- Stimuleer samenwerking door gerichte opdrachten, door de inrichting van het lokaal, het variëren met groeps grootte, het beoordelen van de samenwerking als onderdeel van de totaalbeoordeling of door in de beoordeling punten in plaats van een cijfer toe te kennen, die de studenten in hun groep moeten verdelen waardoor iedereen een (mogelijk verschillend) individueel cijfer krijgt.
- Besteed in de les aandacht aan feedback geven gericht op de samenwerking.
- Varieer in de wijze waarop groepen worden samengesteld: door leerlingen zelf, naar leerstijlen, middels loting, op basis van schoenmaat of lengte, enzovoort.
- Denk na waarom je kiest voor samenwerking en waarom je kiest voor de wijze waarop je de groepen samenstelt.
- Zorg dat er momenten tussendoor zijn, waarop een team/groepje samenkomt om de taken te verdelen en de voortgang te monitoren.
- Laat leerlingen in twee-of drietallen een onderzoek doen of een toets maken.
- Laat leerlingen elkaar feedback geven.
- Plan voldoende tijd in voor de begeleiding van samenwerkingsopdrachten.

Aan de slag als team/afdeling

- Breng in kaart wat er op dit moment gebeurt qua ontwikkelen van de vaardigheid samenwerken.
- Maak afspraken over de rollen en bijbehorende termen (voorzitter, tijdbewaker, e.d.) die de afdeling hanteert.
- Maak een opbouw van kleine naar grote groepsopdrachten en verdeel deze over de opleiding.
- Maak een overzicht van welke leerling in welke groep samenwerkt, dan kan er betere variatie in de samenstelling van groepen worden aangebracht.
- Plan voldoende tijd in voor de begeleiding van samenwerkingsopdrachten.